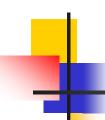

Inteligenta Artificiala

Universitatea Politehnica Bucuresti Anul universitar 2013-2014

Adina Magda Florea

Curs nr. 3

Strategii de rezolvare a problemelor

- Strategii de cautare locala
- Cautare cu actiuni nedeterministe
- Cautare on-line
- Strategii de cautare in jocuri

4

1 Cautari locale

- Cautari locale opereaza asupra starii curente generand succesorii
- Calea catre solutie nu are importanta
- Gasire solutie CSP nu conteaza calitatea solutiei
- Gasire solutie optima functie de evaluare sau de cost
- Probleme in gasirea solutiei optime pe baza de cautari locale in functie de forma spatiului de cautare
- Maxim global, maxim local, platou, umar

Cautari locale

Caracteristici

- Folosesc putina memorie
- Gasesc solutii destul de bune chiar si in spatii infinite
- Folosite si pt probleme de optimizare
- O cautare locala completa va gasi intotdeauna solutia daca aceasta exista
- Hill climbing
- Simulated annealing
- Local beam search

Algoritm: Hill climbing

- /* intoarce o stare cu functia de evaluare un maxim local */
- 1. $S \leftarrow$ stare initiala
- 2. Genereaza S_i =Succ(S), toti succesorii starii S
- 3. $S' \leftarrow S_i$ cu $Eval(S_i)$ maxim dintre toti succesorii S_i
- 4. daca $Eval(S') \le Eval(S)$ atunci intoarce S
- $5. S \leftarrow S'$
- 6. **repeta** de la 2 **sfarsit**
- Cautarea se orienteaza permanent in directia cresterii valorii;
- Se termina cand ajunge la un maxim (nici un succesor nu are valoarea mai mare)

Hill Climbing

- Problema 8 regine
- S tabla completa
- Succesori toate starile posibil de generat prin mutarea a 1 regina intr-un alt patrat in coloana
- o stare are 8 x 7 = 56 succesori
- Fct de evaluare = nr de perechi de regine care se ataca
- $\bullet \quad \text{Minim global} = 0$
- 86% instante nu gaseste solutia (3 pasi)
- 14% gaseste soluta (4 pasi)
- Spatiul starilor $8^8 \approx 17$ milioane de stari
- Limitari

Hill Climbing - imbunatatiri

- Miscari laterale se spera sa fie "umar" si nu "platou"
- Daca "platou" risc de bucla infinita necesita limita in cautare
- Cu aprox. 100 miscari laterale problema 8 regine 94% instante pt care se gaseste solutia

Hill Climbing - imbunatatiri

Hill climbing stohastic

■ Dintre starile succesoare cu $Eval(S_j) \ge Eval(S)$, se alege aleator un S_j

First choice hill climbing

■ Genereaza aleator succesori pana gaseste $Eval(S_j) \ge Eval(S)$, continua cautarea cu S_i

Random restart Hill Climbing

- Repeta diferite HC cu stari initiale generate aleator
- Daca fiecare HC are o probabilitate de succes de p
   → 1/p repetitii

Simulated annealing

- Simuleaza un proces fizic (calirea)
- T temperatura
- Scaderea gradientului solutii de cost minim
- Alege o miscare la intamplare
- Daca starea este mai buna, cauta in continuare de la aceasta
- Altfel alege starea mai "proasta" cu o probabilitate
- Scade probabilitatea de selectie a starilor mai "proaste" pe masura ce temperatura scade

Algoritm: Cautare Simulated Annealing

- 1. $T \leftarrow$ temperatura initiala
- 2. $S \leftarrow$ stare initiala
- $3. v \leftarrow \text{Eval}(S)$
- 2. cat timp T > temp finala executa
  - 2.1 pentru i=1,n executa

 $S' \leftarrow Succ(S)$

 $v' \leftarrow Eval(S')$

daca $v' \le v$ atunci $S \leftarrow S'$

altfel S $\leftarrow$ S' cu prob. $\exp(-(v'-v)/kT)$

(in rest S nemodificat)

$$2.2 \text{ T} \leftarrow 0.95 * \text{ T}$$

sfarsit

Local beam search

- Tine minte k stari la un moment dat
- Incepe cu k stari generate aleator
- La fiecare pas genereaza succesorii tuturor starilor curente si alege dintre acestia pe cei mai buni k succesori cu care se continua cautarea
- Diferit de k algoritmi HC care ar rula in paralel

4

Cautari locale in spatii continue

- Factor de ramificare infinit
- First choice HC, Simulated annealing
- **Problema:** dorim sa plasam 3 supermarket-uri pe o harta a.i. suma patratelor distantelor de la fiecare comuna de pe harta la cel mai apropiat supermarket sa fie minima.
- Spatiul starilor este definit prin coordonatele supermarketurilor

$$(x_1,y_1)(x_2,y_2)(x_3,y_3)$$

- (spatiu *n*-dimensional cu *n* variabile)
- O miscare in acest spatiu miscarea unui sm pe harta
- C_i multimea de orase care sunt cel mai aproape de sm i in starea curenta

$$f(x_1,y_1,x_2,y_2,x_3,y_3) = \sum_{i=1,3} \sum_{c \in C_i} (x_i-x_c)^2 + (y_i-y_c)^2$$

•

Cautari locale in spatii continue

Cum putem gasi solutia?

VARIANTE

- Discretizare spatiu discretizarea vecinatatii fiecarei stari
   (de ex mutam cate un sm o data fie in directai x fie in directia y cu cate o cantitate fixa M => 12 stari succesoare)
- Utilizarea gradientului pt a gasi maximul
- Determinam gradientul lui f, global sau local $df/dx_1 = 2 \sum_{c \in C_i} (x_i x_c)$

Si aplicam HC prin actualizarea starii curente cu x + constanta * gradientul

2. Cautare cu actiuni nedeterministe

Problema aspiratorului determinist

- Locatii A,B care pot fi curate (C) sau murdare (M)
- Actiuni agent: St, Dr, Aspira, (nimic)
- 2 x 2² stari posibile (2 x 2ⁿ)
- M,M, Agent^A $\rightarrow_{Dr}$ M,M, Agent^B
- M,M, Agent^A $\rightarrow_{St}$ M,M, Agent^A
- $M,M, Agent^A \rightarrow_{Aspira} C,M,Agent^A$
- Stare initiala (M,M, Agent^A)
- Plan = [Aspira, Dr, Aspira]

Problema aspiratorului nedeterminist

Aspira nedeterminist

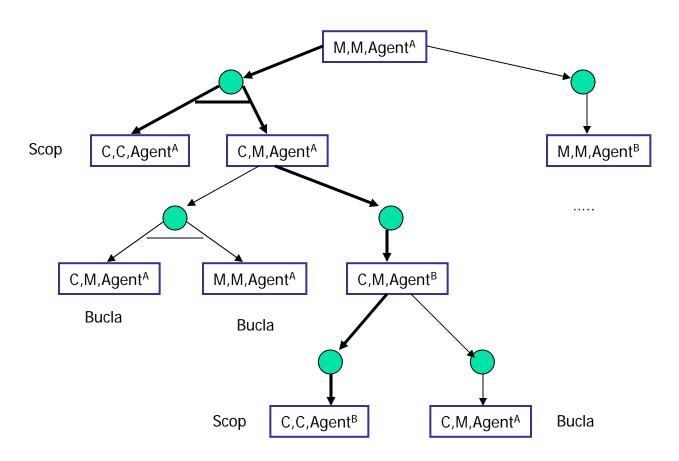
- daca Aspira in M atunci (C) sau (C si C patrat alaturat)
- daca Aspira in C atunci (C) sau (M)
- Stare initiala (M,M, Agent^A)
- Plan contingent =
   [Aspira,
   daca Stare = (C,M, Agent^A) atunci Dr, Aspira altfel nimic]
- Planul arbore SI/SAU

Problema aspiratorului nedeterminist

Solutie – un arbore SI/SAU:

- stare scop in fiecare frunza
- o actiune dintr-o ramura a unui nod SAU
- toate actiunile din ramurile unui nod SI

Plan contingent

Algoritm Plan: Determina graf SI/SAU de actiuni

1. Inspec-SAU(S_i ,[])

/* intoarce plan contingent sau INSUCCES */

Inspec-SAU(S, Cale)

- 1. daca S este stare finala atunci intoarce Planul vid
- 2. daca S∈Cale atunci intoarce INSUCCES
- 3. **pentru** fiecare actiune A_i posibil de executat din S **executa**
  - 3.1 Plan $\leftarrow$ Inspec-SI(Stari(S,A_i), [S|Cale])
  - 3.2 daca Plan ≠ INSUCCES atunci intoarce [A_i|Plan]
- 4. intoarce INSUCCES sfarsit

Plan contingent

Inspec-SI(Stari, Cale)

- 1. **pentru** fiecare S_i ∈ Stari **executa**
  - 1.1 $Plan_i \leftarrow Inspec-SAU(S_i, Cale)$
  - 1.2 daca Plan_i = INSUCCES atunci intoarce INSUCCES
- 2. intoarce

[if S_1 then $Plan_1$ else ...if S_{n-1} then $Plan_{n-1}$ else $Plan_n$] sfarsit

3. Cautare on-line

- Cautare "offline"
- Cautare "on-line" cautare + actiune
- Exemplu: robot care investigheaza mediul
- Cautare online: pentru fiecare actiune, agentul primeste perceptia care ii spune in ce stare a ajuns.
  - Construieste Rezultat[s,a]
- Cautari locale online: HC, nu pot random restart
   Random walk selectez aleator o actiune din actunile disponibile in starea curenta
- Imbunatatim HC cu H(s) costul estimat de a ajunge la S_f din starea vizitata

3. Cautare on-line

- Programare dinamica asincrona
- Learning Real-Time A*
- Cautare cu tinta mobila

3.1 Programare dinamica asincrona (ADP)

Principiul optimalitatii − o cale este optima ↔ orice segment (subcale) a acesteia este optima

- $S_i \rightarrow S_f \text{ si S pe aceasta cale}$
- $S_i \rightarrow S, S \rightarrow S_f$

Daca cunoaste **h*** pt fiecare nod, calea de cost minim poate fi obtinuta repetand procedura:

- Pentru fiecare nod succesor j a nodului curent i calculeaza f*(j)=c(i,j) + h*(j)
- Mergi la starea j pt care f*(j) este minim

Programare dinamica asincrona

Presupunem urmatoarea situatie

- Pentru fiecare nod i exista un proces care corespunde lui i
- Fiecare proces inregistreaza h(i) estimarea lui h*(i)
- Valoarea initiala a lui h(i) este arbitrara cu exceptia nodurilor stare finala
- Fiecare proces i actualizeaza h(i) pentru fiecare vecin j calculeaza f(j)=c(i,j) + h(j)
- $\bullet \ h(i) \leftarrow \min_{j} f(j)$

Programare dinamica asincrona

Ordinea de actualizare este arbitrara

Daca costul arcelor este pozitiv, converge la valorile reale

Spatiu de stari mare – nepractic

Foloseste ca fundament

3.2 Learning Real-Time A* (LRTA*)

Agentul considera numai nodul curent

Agent in nodul i

Agentul inregistreaza distanta estimata pentru fiecare nod

1. Lookahead

Pentru fiecare vecin j a lui i calculeaza f(j)=c(i,j)
 + h(j)

 $\mathbf{h}(\mathbf{j})$ – estimarea caii $\mathbf{j} \rightarrow \mathbf{S}_{\mathbf{f}}$ $\mathbf{c}(\mathbf{i},\mathbf{j})$ – cost arc $\mathbf{i} \rightarrow \mathbf{j}$

Learning Real-Time A* (LRTA*)

2. Actualizeaza h

Actualizeaza h estimat a nodului i
 h(i) ←min_j f(j)

3. Selecteaza actiunea si memoreaza

- Mergi la starea j cu valoarea minima f(j) actiunea a
- Memoreaza $i \rightarrow_a j$

Valorile initiale ale lui **h** trebuie sa fie admisibile

Learning Real-Time A* (LRTA*)

```
Algoritm LRTA*(s') intoarce o actiune
```

intrari: s', o perceptie care identifica starea curenta

variabile globale: Rezultat: o tabela indexata dupa stari si actiuni, initial vida

H – o tabela cu estimarea starilor, initial vida

s, a – starea anterioara si actiunea anterioara, initial nule

daca s' este stare scop atunci intoarce stop

daca s' este stare noua (s' $\notin$ H) **atunci** H[s'] $\leftarrow$ h(s')

daca s ≠ null atunci

Rezultat[s,a] $\leftarrow$ s'

 $H[s] \leftarrow \min_{b \in Actiuni(s)} LRTA*-Cost(s, b, Rezultat[s,b], H)$

 $a \leftarrow o \text{ actiune } b \text{ din Actiuni}(s') \text{ care minimizeaza LRTA*-Cost}(s', b, Rezultat[s',b], H)$

 $s \leftarrow s'$

intoarce a

Algoritm LRTA*-Cost(s,a,s',H) intoarce o estimare de cost daca s' nu este definita atunci intoarce h(s) altfel intoarce h(s)

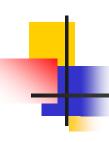
Learning Real-Time A* (LRTA*)

- Intr-un spatiu de cautare finit cu costuri pozitive, in care exsita o cale de la orice stare S la S_f si se utilizeaza estimari admisibile nenegative, LRTA* este complet
- In plus « invata » solutia optima in timp

3.3 Cautare cu tinta mobila (MTS)

- Starea scop se schimba pe parcursul cautarii
- MTS generalizare a LRTA*
- MTS trebuie sa obtina informatie despre locatia starii scop
- Matrice de valori h(x,y)
- 2 evenimente, fiecare face o actualizare a valorii euristicilor:
  - Miscare a PS
  - Miscare a T

Cautare cu tinta mobila (MTS)

- Presupunem ca PS si T se misca alternativ
- Stare finala (scop) = PS si T au aceeasi pozitie
- $\mathbf{x}_{i}, \mathbf{x}_{j}$ pozitia curenta si pozitia vecinilor pt PS
- y_i , y_j pozitia curenta si pozitia vecinilor pt T
- Presupun ca toate arcele au cost 1

Cautare cu tinta mobila (MTS)

Miscare PS

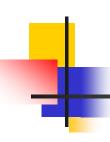
- Calculeaza $h(x_j, y_i)$ pentru fiecare vecin x_j a lui x_i
- Actualizeaza valoarea $h(x_i, y_i)$ astfel $h(x_i, y_i) = \max\{h(x_i, y_i), \min_i(h(x_i, y_i) + 1)\}$
- Miscare la x_i cu $h(x_i, y_i)$ minim

$$x_i \leftarrow x_j$$

Miscare T

- Calculeaza $h(x_i,y_i)$ pentru noua pozitie y_i a lui T
- Actualizeaza valoarea $h(x_i, y_i)$ astfel $h(x_i, y_i) = \max\{h(x_i, y_i), h(x_i, y_i)-1\}$
- Actualizeaza starea scop cu noua pozitie a lui T

$$y_i \leftarrow y_i$$

Cautare cu tinta mobila (MTS)

• Intr-un spatiu de cautare finit cu costuri pozitive in care exista o cale de la fiecare stare S la starea scop S_f, daca se porneste cu valori ale functiei euristice admisibile si se permit miscari ale PS si T in orice directie cu cost unitar, PS care executa MTS va ajunge la T daca T sare periodic peste miscari.

4. Strategii de cautare in jocuri

- Jocuri ce implică doi adversari
  - jucator
  - adversar
- Jocuri in care spatiul de cautare poate fi investigat exhaustiv
- Jocuri in care spatiul de cautare nu poate fi investigat complet deoarece este prea mare.
- Algoritmul Minimax (von Neumann 1928)

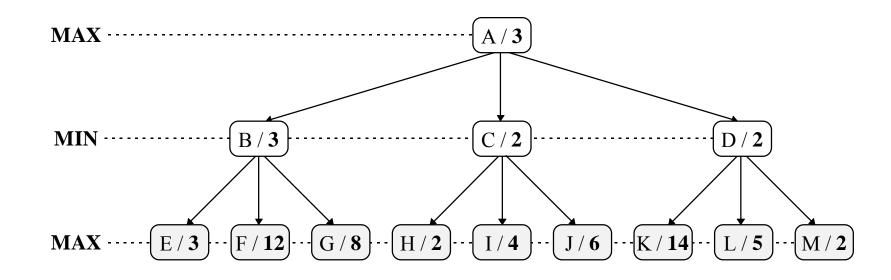

4.1 Minimax pentru spatii de cautare investigate exhaustiv

- Jucator MAX
- Adversar MIN
- Principiu Minimax
- Etichetez fiecare nivel din AJ cu MAX (jucator) si MIN (adversar)
- Etichetez frunzele cu scorul jucatorului
- Parcurg AJ
  - daca nodul parinte este MAX atunci i se atribuie valoarea maxima a succesorilor sai;
  - daca nodul parinte este MIN atunci i se atribuie valoarea minima a succesorilor sai.

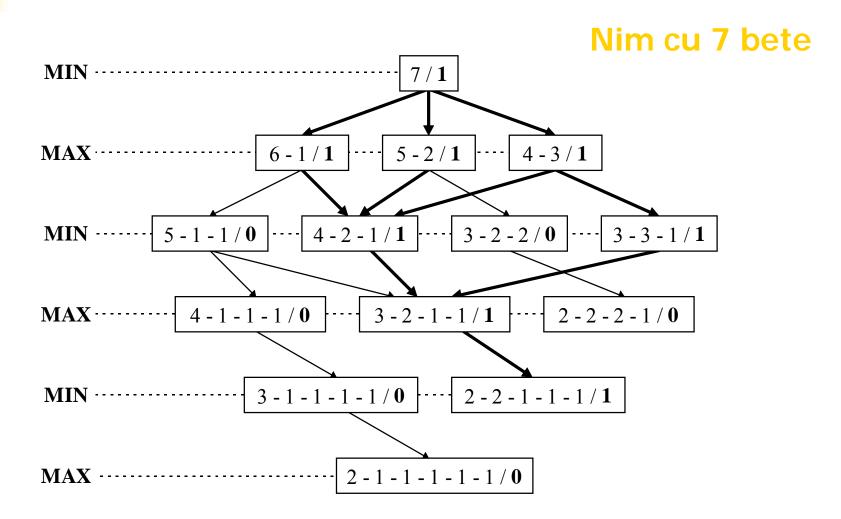

Spatiu de cautare Minimax (AJ)

Spatiu de cautare Minimax (AJ)

Algoritm: Minimax cu investigare exhaustiva

AMinimax(S)

- **1. pentru** fiecare succesor S_j al lui S (obtinut printr-o mutare op_j) **executa** $val(S_j) \leftarrow Minimax(S_j)$
- 2. aplica op_j pentru care val(S_j) este maxima **sfarsit**

Minimax(S)

- **1. daca** S este nod final **atunci intoarce** scor(S)
- 2. altfel
  - 2.1 daca MAX muta in S atunci
    - 2.1.1 **pentru** fiecare succesor S_j al lui S **executa** $val(S_i) \leftarrow Minimax(S_i)$
    - 2.1.2 **intoarce** $\max(\text{ val}(S_i), \forall j)$
  - 2.2 **altfel** { MIN muta in S }
    - 2.2.1 **pentru** fiecare succesor S_j al lui S **executa** $val(S_j) \leftarrow Minimax(S_j)$
    - 2.2.2 **intoarce min**(val(S_i), $\forall j$)

4.2 Minimax pentru spatii de cautare investigate pana la o adancime *n*

- Principiu Minimax
- Algoritmul Minimax pana la o adancime n
- $\blacksquare$ nivel(S)
- O functie euristica de evaluare a unui nod eval(S)

Algoritm: Minimax cu adancime finita *n*

AMinimax(S)

- **1. pentru** fiecare succesor S_j al lui S (obtinut printr-o mutare op_j) **executa** $val(S_j) \leftarrow Minimax(S_j)$
- 2. aplica op_j pentru care val(S_j) este maxima **sfarsit**

```
Minimax(S) { intoarce o estimare a starii S }
```

- **0. daca** S este nod final **atunci intoarce** scor(S)
- 1. daca nivel(S) = n atunci intoarce eval(S)
- 2. altfel
  - 2.1 daca MAX muta in S atunci
    - 2.1.1 **pentru** fiecare succesor S_j al lui S **executa** val(S_j) $\leftarrow$ Minimax(S_j)
    - 2.1.2 **intoarce** $\max(\text{val}(S_i), \forall j)$
  - 2.2 **altfel** { MIN muta in S }
    - 2.2.1 **pentru** fiecare succesor S_j al lui S **executa** $val(S_j) \leftarrow Minimax(S_j)$
    - 2.2.2 **intoarce min**(val(S_i), $\forall j$)

sfarsit

Implementare Prolog

```
play:-
     initialize(Position, Player),
     display game(Position, Player),
     play(Position, Player, Result).
% play(+Position,+Player,-Result)
play(Position, Player, Result) :-
     game over(Position, Player, Result), !, write(Result), nl.
play(Position, Player, Result) :-
     choose move(Position, Player, Move),
     move(Move, Position, Position1),
     next player(Player, Player1),
     display game(Position1, Player1),
     !, play(Position1,Player1,Result).
% apel ?-play.
```

```
move(a1,a,b).
                                 game over(e,max,3).
move(a2,a,c).
                                 game over(f, max, 12).
move(a3,a,d).
                                 game over(g,max,8).
move(b1,b,e).
                                 game over(h,max,2).
move(b2,b,f).
                                 game over(i,max,4).
move(b3,b,g).
                                 game over(j,max,6).
move(c1,c,h).
                                 game over(k,max,14).
move(c2,c,i).
                                 game over(1, max, 5).
move(c3,c,j).
                                 game over(m,max,2).
move(d1,d,k).
move(d2,d,1).
                                 % move(+Move,+Position,-Position1)
move(d3,d,m).
                                 % game over(+Position,+Player,
                                                         -Result).
next player(max,min).
next player(min,max).
                                 % next_player(+Player, - Player1)
initialize(a,max).
display game(Position, Player):-
        write(Position),nl,write(Player),nl.
```

```
% choose_move(+Position, +Player, -BestMove)
choose move(Position, Player, BestMove):-
    get moves(Position, Player, Moves),
    evaluate and choose(Moves, Position, 10, Player, Record, [BestMove, _]).
% get_moves(+Position, +Player, -Moves)
get moves(Position, Player, Moves):-
    findall(M,move(M,Position, ),Moves).
% evaluate_and_choose(+Moves, +Position,+D,+MaxMin,
                                +Record, -BestRecord).
evaluate and choose([Move|Moves],Position,D,MaxMin,Record,BestRecord)
    move(Move, Position, Position1),
    next player(MaxMin, MinMax),
    minimax(D,Position1,MinMax,Value),
    update(MaxMin,Move,Value,Record,Record1),
    evaluate and choose(Moves, Position, D, MaxMin, Record 1, BestRecord).
evaluate_and_choose([], Position, D, MaxMin, BestRecord, BestRecord).
```

```
% minimax(+Depth,+Position,+MaxMin,-Value)
minimax(, Position, MaxMin, Value):-
    game over(Position, MaxMin, Value),!.
minimax(0, Position, MaxMin, Value):-
    eval(Position, Value),!.
minimax(D, Position, MaxMin, Value) :-
    D > 0, D1 is D-1,
    get moves(Position, MaxMin, Moves),
    evaluate and choose(Moves, Position, D1, MaxMin, Record,
                                          [BestMove, Value]).
```

- % update(+MaxMin, +Move, +Value, +Record, -Record1)
- update(_, Move, Value, Record, [Move, Value]) :- var(Record),!.
- update(max, Move, Value, [Move1, Value1], [Move1, Value1]):Value =< Value1.
- update(max, Move, Value, [Move1, Value1], [Move, Value]):Value > Value1.
- update(min, Move, Value, [Move1, Value1], [Move1, Value1]):Value > Value1.
- update(min, Move, Value, [Move1, Value1], [Move, Value]):Value =< Value1.

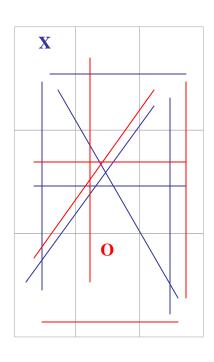
Exemplu de functie de evaluare

Jocul de Tic-Tac-Toe (X si O)

- Functie de estimare euristica **eval**(**S**) conflictul existent in starea **S**.
- eval(S) = numarul total posibil de linii castigatoare ale lui MAX in starea S numarul total posibil de linii castigatoare ale lui MIN in starea S.
- Daca S este o stare din care MAX poate face o miscare cu care castiga, atunci eval(S) = ∞ (o valoare foarte mare)
- Daca S este o stare din care MIN poate castiga cu o singura mutare, atunci eval(S) = - ∞ (o valoare foarte mica).

eval(S) in Tic-Tac-Toe

X are 6 linii castigatoare posibile

O are 5 linii castigatoare posibile

eval(
$$\mathbf{S}$$
) = 6 - 5 = 1

4.3 Algoritmul taierii alfa-beta

- Este posibil sa se obtină decizia corecta a algoritmului Minimax fara a mai inspecta toate nodurile din spatiului de cautare pana la un anumit nivel.
- Procesul de eliminare a unei ramuri din arborele de cautare se numeste taierea arborelui de cautare (pruning).
- Alpha-beta pruning (Knuth and Moore, 1975)

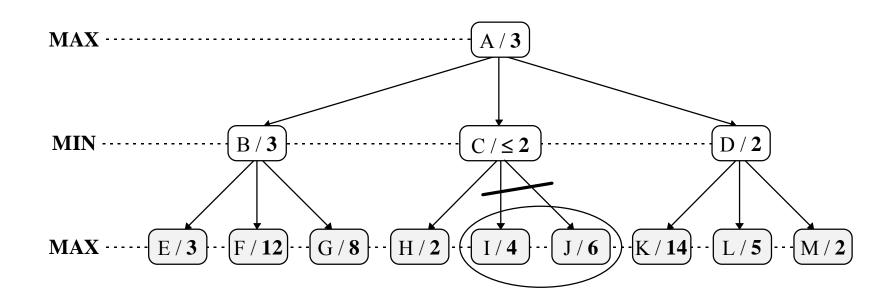

Algoritmul taierii alfa-beta

- Fie α cea mai buna valoare (cea mai mare) gasita pentru **MAX** si β cea mai buna valoare (cea mai mica) gasita pentru **MIN**.
- Algoritmul alfa-beta actualizeaza α si β pe parcursul parcurgerii arborelui si elimina investigarile subarborilor pentru care α sau β sunt mai proaste.
- Terminarea cautarii (taierea unei ramuri) se face dupa doua reguli:
  - Cautarea se opreste sub orice nod MIN cu o valoare β mai mica sau egala cu valoarea α a oricaruia dintre nodurile MAX predecesoare nodului MIN in cauza.
  - Cautarea se opreste sub orice nod MAX cu o valoare α mai mare sau egala cu valoarea β a oricaruia dintre nodurile MIN predecesoare nodului MAX in cauza.

Tăierea alfa-beta a spațiului de căutare


```
Alfa-beta
Algoritm:
MAX(S, \alpha, \beta) { into arce valoarea maxima a unei stari. }
0. daca S este nod final atunci intoarce scor(S)
1. daca nivel(S) = n atunci intoarce eval(S)
2. altfel
      2.1 pentru fiecare succesor S<sub>i</sub> al lui S executa
                     2.1.1 \alpha \leftarrow \max(\alpha, MIN(S_i, \alpha, \beta))
                     2.1.2 daca \alpha \ge \beta atunci intoarce \beta
      2.2 intoarce \alpha
sfarsit
MIN(S, \alpha, \beta) { into arce valoarea minima a unei stari. }
0. daca S este nod final atunci intoarce scor(S)
1. daca nivel(S) = n atunci intoarce eval(S)
2. altfel
      2.1 pentru fiecare succesor S<sub>i</sub> al lui S executa
                     2.1.1 \beta \leftarrow \min(\beta, \text{MAX}(S_i, \alpha, \beta))
                     2.1.2 daca \beta \le \alpha atunci intoarce \alpha
      2.2 into arce \beta
sfarsit
```


Algoritmul taierii alfa-beta

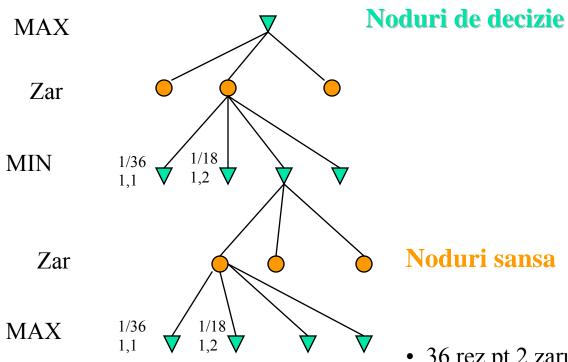
- Eficienta algoritmului depinde semnificativ de ordinea de examinare a starilor
- Se recomanda o ordonare euristica a succesorilor, evetual de generat numai primii cei mai buni succesori
- Poate reduce semnificativ timpul de cautare
- Table look-up imbunatatire semnificativa prin memorarea pozitiilor curente

4.4 Jocuri cu elemente de sansa

- Jucatorul nu cunoaste miscarile legale ale oponentului
- 3 tipuri de noduri:
  - MAX
  - MIN
  - Sansa (chance nodes)

Noduri sansa – ramurile care pleaca dintr-un nod sansa indica posibile rezultate ale sansei (de exemplu zar)

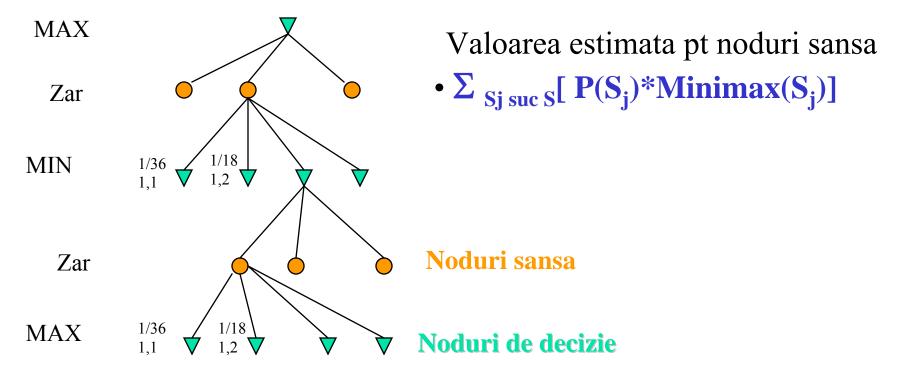

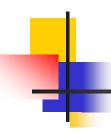
Noduri sansa

- 36 rez pt 2 zaruri, toate la fel de probabile
- 21 noduri distincte (3-4 la fel cu 4-3)
- Zaruri egale (6 dist) > 1/36 pt 1-1
- Zaruri diferite (15 dist) -> 1/18 pt zaruri diferite

Functia de evaluare

- scor nod terminal
- max din Minimax succesori MAX
- min din Minimax succesori MIN
- Σ [P(S_i)*Minimax(S_i)] succesori SANSA

- MCTS Este un fel de best-first search ghidat de rezultatele unei simulari Monte-Carlo
- Metoda se bazeaza pe 2 ipoteze:
  - Adevarata valoare a unei actiuni (mutare in joc) poate fi aproximata utilizand simulari aleatoare
  - Valorile astfel obtinute pot fi utilizate pentru a ajusta politica de selectie spre o cea mai buna strategie
- MCTS (Coulom, 2006)

- Baza metodei este o unda de joc ("playout")
- Playout = un joc rapid jucat cu mutari aleatoare dintr-o anumita stare pana la sfarsitul jocului, obtinandu-se castig/pierdere sau un scor
- O unda poate fi "usoara" sau "grea"
- Fiecarui nod i se asociaza un procent de castig = de cate ori s-a castigat daca s-a pornit unda din acel nod

Monte Carlo Tree Evaluation

- Precursor Monte-Carlo Evaluation (MCE) utilizat in table (1997), poker, bridge, Go (2003)
- Evalueaza o pozitie de joc P prin simulare Monte Carlo si utilizeaza evaluarile intr-un algoritm Alfa-Beta
- Daca R_i este rezultatul unei simulari, evaluarea pozitiei P este

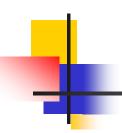
$$E_n(P)=(1/n)*\Sigma R_i$$

Se poate demonstra ca daca valorile R_i sunt limitate, $E_n(P)$ converge la o valoare fixa daca n tinde la infinit

Monte Carlo Tree Evaluation

- Cam dificil de aplicat in practica
- Pt a evalua 1,000,000 de noduri la sah, presupunand 100,000 simulari/secunda si 10,000 simulari pe evaluare => aprox. 28h
- Evaluare lenesa daca este cu o probabilitate de 95% mai mica decat α sau mai mare decat β, se opreste

- Algoritmul construieste progresiv un arbore de joc partial, ghidat de rezultatele explorarilor anterioare ale acestui arbore
- Arborele este utilizat pentru a estima valoarea miscarilor, estimarile devenind din ce in ce mai bune pe masura ce arborele este construit
- Algoritmul implica construirea iterativa a arborelui de cautare pana cand o anumita cantitate de efort sa atins, si intoarce cea mai buna actiune gasita

Pentru fiecare iteratie se aplica 4 pasi:

- Selectie Pornind de la radacina o politica de selectie a copiilor este aplicata recursiv pana cand gasesc cel mai interesant nod neexpandat (un nod E care are un copil ce nu este inca parte a arborelui)
- **Expandare** Unul sau mai multe noduri copii a lui E sunt adaugate in arbore cf. actiunilor disponibile
- **Simulare** Se executa o simulare de la nodul/nodurile noi cf. politicii implicite pentru a obtine un rezultat R
- **Backpropagation** rezultatul simulatii este propagat inapoi catre nodurile care au fost parcurse si se actualizeaza valorile acestora

```
Algoritm MCTS(radacina) intoarce cea mai buna miscare
   T – arborele
   Nc(nod) – multimea de copii a nodului N
   R – rezultatul, poate fi 1, -1 sau 0
1. cat timp nu s-au epuizat resursele repeta
   1.1. nod curent \leftarrow radacina
   1.2. cat timp nod curent∈T repeta
                                                      /* traverseaza arborele */
         ultimul nod \leftarrow nod curent
         nod curent ← Selectie(nod curent)
   1.3. ultimul nod ← Expandeaza(ultimul nod) /* adauga un nod */
   1.4. R \leftarrow Joaca joc simulat(ultimul nod)
                                                     /* joaca un joc simulat */
                                                     /* se propaga rezultatul */
   1.5. nod curent \leftarrow ultimul nod
   1. 6. cat timp nod curent \in T repeta
         Backprop(nod curent, R)
         nod curent ← Parinte(nod curent)
2. intoarce cea_mai_buna_mutare \leftarrow argmax<sub>N \in Nc</sub>(radacina)
```

4

Monte Carlo Tree Search

Ce strategii se folosesc pt fiecare pas?

■ Selectia – multe strategii propuse

Fie I multimea de noduri la care se poate ajunge din nodul curent p. Se selecteaza copilul K a nodului p care satisface formula

$$K \in \operatorname{arg\,max}_{i \in I} (v_i + C * \sqrt{\frac{\ln n_p}{n_i}})$$

v_i - este valoarea nodului I

N_i – numarul de vizitari a nodului i

N_p – numarul de vizitari a nodului p

C – coeficient experimental

Expandarea

Prima pozitie care nu a fost deja memorata

Simularea

- Total aleator sau pseudoaleator sau combinat cu euristici

Backpropagation

- Diferite metode

$$V_p = \frac{V_{med} * W_{med} + V_r * N_r}{W_{med} + N_r}$$

V_r – mutarea cu cel mai mare numar de simulari

 N_r – numarul de ori de care s-a jucat V_r

V_{med} – media valorilor nodurilor copii

W_{med} – ponderea acestei medii

MoGo

A participat in 30 de turnee intre 2006 si 2010

A castigat contra profesionistilor

 MoGo invinge pe campionul Myungwan Kim, august 2008, utilizand MCTS

